

Prof. dr hab. Marek Wagner
Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
Łódź, październik 2021

Recenzja dorobku artystycznego i dydaktycznego
dr Jarosława Czarneckiego (pseudonim artystyczny Elvin Flamingo)
w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,
wszczętym przez Radę Wydziału Rzeźby i Intermediów Akademii sztuk Pięknych
w Gdańsku.

Temat rozprawy habilitacyjnej:

Mowa błądzących ciał:

1. *Symbiotyczność tworzenia VOL.2 (Self Cell Portrait)*
2. *Łzy potencjału*
3. *Newbioteryty 1*

Dr Jarosław Czarnecki urodził się w 1967 roku w Pelplinie, a obecnie mieszka i pracuje w Gdańsku.

W latach 1987 - 1992 studiował na Wydziale Malarstwa i Grafiki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku (obecnie Akademia Sztuk Pięknych).

W 2004 roku otrzymał dyplom w Pracowni prof. Jerzego Krechowicza, uzyskując tytuł magistra sztuki.

Od 2012 roku wykłada na Wydziale Rzeźby i Intermediów, początkowo jako asystent, a od 2016 roku na stanowisku adiunkta. W latach 2016-2019 pełni funkcję prodziekana ds. Intermediów macierzystego Wydziału.

W latach 2011-2014 rozpoczyna pracę nad projektem *Symbiotyczność tworzenia* jako doktorant w Pracowni Działań Transdyscyplinarnych na Wydziale Rzeźby i Intermediów. W 2014 roku uzyskuje za tę pracę tytuł doktora sztuki w dyscyplinie sztuki piękne. Jest to pierwszy doktorat w obszarze bioartu w Polsce, a jego promotorem jest prof. Grzegorz Klaman.

PRACA DYDAKTYCZNA I NAUKOWA

Dr Czarnecki w Katedrze Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku prowadzi zarówno *Podstawy technologii cyfrowych* oraz *Technologie cyfrowe* jak i *Realizację obrazu wideo*, a od niedawna kolejny, czwarty już, przedmiot: *Wstęp do Bio-Mediów*.

W pracy dydaktyka stosuje opracowane na potrzeby tych przedmiotów programy autorskie odwołując się do swoich interdyscyplinarnych działań artystyczno-naukowych. Przekazuje studentom doświadczenia swoich twórczych osiągnięć, podejmuje działania stymulujące wielokierunkowy rozwój młodych adeptów sztuki. Jak deklaruje na stronie ASP, jego celem jest tworzenie warunków umożliwiających studentom rozwijanie zainteresowań, wiedzy i umiejętności w zakresie łączenia nauki ze sztukami pięknymi.

Habilitant pisze, że jego działalność dydaktyczno - naukowa daje mu ogromną satysfakcję. Odnosząc się do swoich doświadczeń z pierwszych trudnych lat po dyplomie, z troską, wręcz empatią zwraca się do studentów, a celem jego działań pedagogicznych jest, jak sam określa: *nie pozwolić na to, aby po ukończeniu ASP poczuli się bezsilni*.

Efektom jego pracy dydaktycznej jest, między innymi, dyplom magisterski Patryka Chylińskiego w 2018 roku w Katedrze Intermediów. Dr Czarnecki jest jego promotorem.

Habilitant podkreśla, że zgodnie ze swoim założeniami dydaktycznymi zachęca studentów do pracy zespołowej, a przykłady potwierdzają, że założenia te realizuje z sukcesem w praktyce. W roku 2016 zaprasza dwóch studentów do udziału w swoim autorskim projekcie *Draft system*, za który rok później otrzymują, jako zespół nagrodę Grand Prix na WRO Biennale Sztuki Nowych Mediów we Wrocławiu.

Dr Czarnecki od 2018 roku jest założycielem Międzyuczelnianego Koła Naukowego Bio-media — pierwszego koła naukowego o takim profilu w Polsce. Jest bardzo aktywny jako jego opiekun, prowadzi warsztaty i organizuje wystawy prezentujące efekty działania Koła prace studentów i doktorantów gdańskiej Akademii oraz Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego.

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA

Habilitant posiada, jak na relatywnie krótki czas pracy akademickiej, istotny dorobek popularyzatorski.

Organizuje konferencje, oraz jest zapraszany do udziału w seminariach, sympozjach i zjazdach naukowych, a także w debatach dotyczących tematów z pogranicza sztuki i nauki.

W 2018 roku w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku jest organizatorem Konferencji *Bio-Media*, Dla stworzenia płaszczyzny wspólnych działań z zakresu sztuki i nauki dla artystów i naukowców, w którym uczestniczyli studenci i pracownicy ASP i Uniwersytetu Gdańskiego.

W 2019 roku, również we współpracy z gdańską Akademią Sztuk Pięknych organizuje Konferencję *Czynnik ludzki / Czynnik nie-ludzki. Edukacja i eksperyment*, której jest również kuratorem

W 2019 roku prowadzi Warsztaty eksperymentalne *Powietrza*. Celem ich jest stworzenie specjalnych obiektów, które umieszczone w przestrzeniach życia uczestników warsztatów, akumulowały zamieszkujące te przestrzenie mikroorganizmy.

W 2020 roku organizuje wystawę Koła Naukowego pt *Biointeligencja (czy w ogóle istnieje)* zorganizowaną dzięki współpracy trzech gdańskich uczelni: Wydziału Rzeźby i Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego oraz Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej.

Jako działalność popularyzatorską wymienić należy także jego pracę edukacyjną, upowszechniającą wiedzę, gdy występuje w roli prelegenta: np.

w 2015 roku wygłasza wykład *Między gatunkami* na TEDxw Gdyni,

w 2015 roku wykład na temat autorskiej idei symbiotyczności tworzenia w Arhus w Danii

w 2018 roku występuje jako prelegent podczas debaty *Sztuka w dobie sztucznej inteligencji* w Warszawie,

również w 2018 roku na konferencji naukowej *Układy dynamiczne* we Wrocławiu,

a w 2020 roku na konferencji *Zmierzch antropocenu* w Gdańsku.

Działalność popularyzatorską stanowi w jego dorobku również forma promowania własnej twórczości: są to np.

w 2019 roku, prezentacja projektu *Newbioteryty*, w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu,

a w 2020 roku autorskie oprowadzanie po wystawie *Symbiotyczność tworzenia* w Centrum Sztuki WRO we Wrocławiu,

Dr Czarnecki zapraszając studentów do współpracy w swoich działaniach artystycznych, skutecznie promując osiągnięcia gdańskiej Uczelni, o czym dobitnie świadczy wspomniana wcześniej nagroda zespołowa na Biennale Sztuki Nowych Mediów 2016 roku.

Kandydat nie tylko umożliwia studentom uczestnictwo w wystawach, ale również pełni funkcję kuratora prezentacji lokalnych środowisk twórczych, n.p. w 2020 jest kuratorem wystawy *Biointeligencja (czy w ogóle istnieje)*, w Kolonii Artystów w Gdańsku.

OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNE

Krótki okres przygotowań do przewodu habilitacyjnego jest dla dr Czarneckiego intensywnym czasem szczególnej aktywności artystycznej.

Kandydat wykazuje się kreatywnością na wielu polach. Sam, za naturalne uważa umieszczenie siebie jako artysty w obszarze Bioartu, gdyż używa różnych form mikroorganizmów, jako podstawowej materii artystycznej. Jednak połączenie sztuk wizualnych, muzyki, biologii i technologii wykracza poza obszar BioArtu i nadaje jego twórczości charakter interdyscyplinarny.

Dla uzupełnienia tej interdyscyplinarności należy dodać, że kandydat posiada także niezwykle dorobek słowotwórczy, jego autorskie słowa, które uważa za niezbędne dla komentowania swoich prac, to: bioteryt czy newbioteryt. Dla precyzyjnego określenia swojej sztuki uznaje on także za konieczne tworzenie nowych, nieznanych dotąd

sformułowań i terminów. Robi to w sposób bardzo konkretny, a jednocześnie niemal poetycki, budując takie zwroty jak: np fenotyp wirtualny, królestwo współcodzienności, symbiotyczność tworzenia, dekapitacja ewolucji.

Autor podaje rok 2008 jako datę rozpoczęcia swojej pracy dojrzałego i świadomego artysty, co, jak wspomina, jest wynikiem podjęcia niekonwencjonalnej decyzji, wtedy już 41. letniego człowieka o rozpoczęciu wszystkiego od nowa. Realizuje w tym czasie paradokumentalny film o improwizacji muzycznej „Small Spaces”, który okazuje się sukcesem, gdyż przynosi autorowi nagrodę GOLD REMI na 42. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Houston w USA w 2009 roku.

Staje się on początkiem kolejnych sukcesów Habilitanta i serii prestiżowych nagród: w 2012 roku Kandydat otrzymuje *Grand Prix* na 2. *Biennale Sztuki Gdańskiej*

w 2015 roku - Nagrodę Krytyków i Wydawców Prasy Artystycznej na Wrocławskim Międzynarodowym Biennale Sztuki Mediów WRO

w 2016 roku - *Grand Prix* na *II Triennale Sztuki Pomorskiej w Sopocie*

w 2017 roku ponownie zdobywa *Grand Prix* na Międzynarodowym Biennale Sztuki Mediów WRO

a w 2020 roku otrzymuje *Grand Prix* za pracę powstałą we współpracy z biologką Jowitą Nowakowską - Gołacką na konkursie *Nowy porządek* dla artystów działających w dziedzinie instalacji i sztuki nowych mediów w Łodzi.

Działalność artystyczna dr Czarneckiego jest doceniona również przez regionalne i ogólnopolskie instytucje rządowe. Za wybitne osiągnięcia artystyczne Habilitant otrzymuje w 2014 roku Stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w 2015 - Stypendium Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a w 2020 roku Nagrodę specjalną Marszałka Województwa Pomorskiego, w Gdańsku.

W czasie od uzyskania doktoratu Kandydat prezentuje swoje prace na 20 wystawach indywidualnych oraz na prawie 30 pokazach zbiorowych.

Mimo, że swoją działalność artystyczną rozpoczynał nietypowo, jako lider grup muzycznych i twórca filmów muzycznych, to głównym podmiotem jego wystaw jest praca doktorska *Symbiotyczność tworzenia*, prezentowana w różnych wersjach na wielu pokazach w kraju i za granicą w latach 2014 - 2016, m.in.:

na Biennale Sztuki Mediów WRO, Test Exposure 2015 we Wrocławiu,

w Kunsthal w Aarhus w Danii,

na seminarium Art&Science Conversations w Kassel w Niemczech,

na wystawie "Kultury kultywowane" we Lwowie na Ukrainie,

na Biennale Mediations w Poznaniu,

na Seminarium Latourowskim we Wrocławiu,

na konferencji TEDx "Między gatunkami" w Gdyni,

w Instytucie Sztuki Wyspa w Gdańsku,

w Gdańskiej Galerii Miejskiej,

na konferencji Biotech Solutions for Health and Environment na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego,

na wystawie Metabolizm Antropocenu w Centrum Sztuki WRO we Wrocławiu,

w Exhibition Research Lab, John Moores University w Liverpool w Wielkiej Brytanii

a Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego,
w Zbrojowni Sztuki w Gdańsku
oraz na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

W dorobku dr Czarneckiego odnotować należy także inne także inne ważne w jego artystycznym życiorysie wydarzenia:

w 2011 na skutek jego działań uratowany został historyczny napis "Sopot" z dworca PKP w Sopocie, co stało się inspiracją projektu artystycznego pt. „Dwaj ludzie z napisem SOPOT”,

w 2012 roku powstała instalacja *Syndrom NIMBY (Not In My Back Yard) czyli zestaw do protestów antyatomowych sprzedam*,

w 2016 roku zrealizował instalację/performans wizualno-dźwiękowo-generatywny *Symultaniczna hybryda muzyki improwizowanej i bioartu*, w Klubie Żak w Gdańsku

w latach 2016 - 2017 zrealizował instalację *My – Wspólny organizm, Fenotyp wirtualny*, która obecnie znajduje się w kolekcji Centrum Sztuki WRO,

od października 2021 roku jego praca jest prezentowana na wystawie *Kolekcja w działaniu*, która towarzyszy otwarciu NOMUS-u Nowego Muzeum Sztuki.

PRACA HABILITACYJNA

Jako dzieło habilitacyjne dr Czarnecki przedstawia pracę zaprezentowaną na wystawie *Zmierzch antropocenu*, której wernisaż odbył się w Zbrojowni sztuki w Gdańsku w listopadzie 2020 roku

Praca zatytułowana jest *Mowa Błądzących ciał*, i składa się z 3 części: *Symbiotyczność tworzenia VOL.2 [Self Cells Portrait]*, *Łzy potencjału* i *Newbioteryty*. Tryptyk ten tworzą żyjące mikrobiologiczne organizmy, które powstają i ewoluują zgodnie z prawami natury. Ten częściowo tylko kontrolowany przez autora proces jest użyty do współwykonania jego dzieła.

Część pierwsza tryptyku to nowa wersja projektu *Symbiotyczność tworzenia* z 2012 roku, o którym wspominam wcześniej, jest ona kontynuacją idei o współistnieniu ludzi i mikroorganizmów. Proces symbiotycznego tworzenia odbywa się w efektywnie podświetlonym inkubatorze, zapewniającym optymalne warunki do rozwoju świata mikrobiologii i jak sugeruje autor, dowodzi, że to nie ludzie lecz komórki, bakterie i wirusy są centrum świata i fundamentem ewolucji.

Druga część *Łzy potencjału* jest *artystyczno - biologiczno - programistycznym* (jak to określa autor) eksperymentem odtwarzającym genozę życia na Ziemi w warunkach laboratoryjnych. Powstała we współpracy z dziewięcioma naukowcami, których tytułowe łzy zostały zebrane i umieszczone w estetycznych probówkach na specjalnie zaprojektowanych stołach. Łzy te, jako esencje emocji, posiadające uwięziony potencjał, poddawane są zabiegom „uwalniania” nagromadzonej energii za pomocą trzech połączonych tabletek.

Trzecia część *Newbioteryty* to projekt obejmujący proces hodowli mikroorganizmów pobranych metodami laboratoryjnymi z 240 różnych, często uczęszczanych miejsc publicznych, których bioteryty są pokazane i opisane na załączonej do pracy dokumentacji

Akceptuję postawę i dorobek artystyczny dr Czarneckiego bowiem, jako artysta edukator przekonuje mnie, że sztuka nie jest produkcją artefaktów, ale procesem, do którego wnosimy swój subiektywny, wybitnie zindywidualizowany udział, a którego celem jest ukształtowanie sylwetki wyedukowanego, otwartego mentalnie i społecznie młodego człowieka, umiającego sformułować wątpliwości i kwestionować, gdy trzeba, skomplikowaną i niełatwą rzeczywistość.

KONKLUZJA

Dr Jarosław Czarnecki posiada bogaty, w pełni udokumentowany dorobek artystyczny. Jego dokonania są wybitne i oryginalne, zarówno pod względem formy jak i treści. Posiada osiągnięcia dydaktyczne oraz doświadczenie w organizowaniu zarówno wydarzeń artystycznych jak i edukacyjnych. Jest artystą całkowicie ukształtowanym i kompletnym. Po przeprowadzeniu analizy merytorycznej stwierdzam, osiągnięcia artystyczne pana doktora Jarosława Czarneckiego spełniają ustawowe wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 478 ze zm.)
Popieram wniosek Kandydata i wnoszę o nadania stopienia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki dr Jarosławowi Czarneckiemu

